

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13, Telefon 2440 in 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglaševalski oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni številni račun št. 11.409

„JUTRA“

Anomalije slovenskega Maribora

UGOTOVITVE, KI SO BILE ŽE DAVNO POTREBNE.

Zadnje čase opažamo, da zapada naša javnost v neko narodno mrtvilo in je ne vzbudi niti dogodki, ki bi bili na vsak način potrebni javne diskusije. V zvezi s tem se pojavljajo nemoralni izrodki, prave pravcate anomalije. Tako opažamo, da ne menjujejo nekateri ljudje samo svoje politične barve, ampak tudi narodnost, kakor da bi bila stvar, ki se lahko sleče in obleče druga. Najznačilnejši so v tem primeru naši sportniki. V Mariboru imamo poleg slovenskih in nekako manj opredeljenih sportnih klubov tudi nemške, ki so izrazite institucije nemške narodne manjšine. Najbolj izrazita sta tu kluba SK Rapid in kolesarski klub »Edelweiss«.

Človek bi mislil, da bo našel v teh sportnih klubih nemške narodne manjšine le Nemce, zato ga nenavadno preseneči, ko vidi med prvimi igralci in sportniki tudi Slovence, celo take, ki so pričeli svojo kariero pri slovenskih klubih! Naj navedemo samo en konkreten primer. Znani dirkalec Rozman je nastopal več let kot prvak slovenskega kolesarskega kluba »Peruna«, ki ga je pošiljal tudi na razne zunanje kolesarske dirke, sedaj je pa postal član nemškega kolesarskega kluba »Edelweissa« in je kot tak nedavno tudi že tekmoval. Primer Rozmana pa ni osamljen, takih Rozmanov imamo še veliko. Vsi pa dokazujejo, da so naše nacionalne razmere bolj in bolj bo treba temeljito ozdraviti. Dasi je »baje« mednarodni, bi bilo vendar umestno poskrbeti za to, da se taki uskok v javnosti docela onemogočijo. Izgubili so vsako moralno legitimacijo, še kdaj in kje nastopati za kogarkoli.

Druga taka anomalija je postopanje naših obrtnikov, trgovcev in drugih podjetnikov. Poznamo namreč dolgo vrsto mož, ki stoje v ospredju našega javnega narodnega življenja, ki govore in celo pišejo o potrebah slovenske narodne politike v Mariboru, o nujnosti podpiranja slovenske obrti, trgovine, industrije itd., sami pa ne znajo niti v svoji lastni hiši napraviti reda. Zelo številni so namreč ljudje, ki dopuščajo, da se v njihovih gostilnah, restavracijah, kavarnah, trgovih

nah, delavnicah in sličnih obratih poslužujejo nameščenci nemškega jezika pri medsebojnem občevarju, dasi znajo vsi slovensko. Taki slovenski podjetniki ne koristijo čisto nič naši stvari, ne pospešujejo razvoja naše narodne moči, temveč jo le zavirajo in zato tudi ne zaslužijo, da bi jih slovenska javnost podpirala. Od njih nima slovenski Maribor prav nobenega haska. Če je kdo Slovenec, naj to dosledno pokaže vsaj v svojem lastnem podjetju in če njegovi uslužbenci nočejo slediti njegovi zahtevi, naj jih kratko malo odpusti, saj je pri sedanjem pomanjkanju dela na razpolago povsod dovolj zavednih Slovencev. Takega polovičarstva mora biti enkrat že konec!

Prav tako pa opažamo, da je cela vrsta najbolj kričavih Slovencev naročena na razne nemške časnike in časopise in v njih tudi oglašja, dočim jih med naročniki slovenskih listov in insertov ni. Tudi tu mora biti neka doslednost, tudi tu mora biti narodna stvar prva, zlasti še, ker je število nemških kupcev in konsumentov v primeri s slovenskimi pri nas tako porazno majhno, da bi od njih poginilo vsako podjetje, ki bi izključevalo Slovence. Narodna zavest namreč ni samo fraziranje ob slovenskih prilikah, ampak resna doslednost v vseh zasebnih in javnih zadevah. Kazati se mora v vsem in pri vsem, zlasti še, ker je tako skrito podrobno delo neprimerno bolj važno in koristno kakor javno.

Navedli smo tu le tri primere naših nezdravih narodnih razmer v lastnih vrstah slovenskega Maribora, a našli bi jih lahko še več. Morda bo zanje ugodnejša druga prilika. Mlačnost in popustljivost se mora enkrat že nehati, k temu nas sili zlasti delo onih Nemcev, ki se še niso sprijaznili z dejstvom, da slovenska zemlja ni več vežbališče za njihovo nacionalno-šovinistično gonjo in iztegajo zato še vedno po njej svoje lakomne roke. Edini odgovor, ki ga jim lahko damo je, da temeljito odstranimo še zadnje ostanke nekdanje Avstrije in hegemonije privandane nemške gospode!

Izbruh nemške prepotence

OBJAVA NOTE O ENAKOPRAVNOSTI PRI OBOROŽEVANJU. — IZJAVA ZUNANJEGA MINISTRA. — ODMEV V PARIZU.

BERLIN, 7. septembra. Zunanji urad je objavil sinoči noto, katero je poslala državna vlada v Pariz in se nanaša na zahteve Nemčije za enakopravnost pri oboroževanju. Pozneje je sprejel zunanji minister von Neurath zastopnike tiska in jim med drugim dejal sledeče: »Dokler ni rešeno vprašanje popolne enakopravnosti Nemčije z vsemi ostalimi velesilami, je naše sodelovanje pri razoroževanju nemogoče. To vprašanje se mora brezpogojno rešiti. Taka potreba se je pokazala že na dosedanjih ženevskih konferencah. Vprašanje pa je tudi, če so dosedanjí sklepi glede omejitve nemškega oboroževanja sploh obvezni. Nič ni bolj krivično ko to, če se Nemčiji očita, da se hoče pod masko enakopravnosti oborožiti. Če pa ostale države nočejo svojega oboroževanja omejiti, potem je razumljivo, da bo Nemčija izvajala iz tega konsekvence.«

Današnji nemški tisk razpravlja obširno o noti Francije in naglašja, da se iz nje in iz govora zunanjega ministra vidi, da je zadeva zelo nujna. Nemčija pa bi imela pravico zahtevati še mnogo več.

PARIZ, 7. septembra. V tukajšnjih političnih krogih je vzbudila izjava nemškega zunanjega ministra veliko presenečenje. Vsi vidijo v njej samo konsekvenco nadaljevanje akcije, ki jo je napovedal že von Papen za časa pogajanj o črtanju reparacij v Lozani. Drugačno pa je vprašanje, kako bodo prizadete velesile na to nemško akcijo reagirale. Vedno jasnejše postaja, da se v Nemčiji močno obnavlja duh revanše. Listi svetujejo vladi veliko previdnost napram Nemčiji. Dosedanja velika popustljivost je povzročila samo to, da je Nemčija zlorabila miroljubnost Francije.

Delo konference v Stresi

POTEK VČERAJSNJE SEJE. GOVORI ZASTOPNIKOV POSAMEZNIH DRŽAV. MISLI ANGLEŠKEGA DELEGATA.

STRESA, 7. septembra. Na včerajšnji seji konference za obnovitev srednje in vzhodne Evrope se je nadaljevala generalna debata o nalogah konference. Govorili so zastopniki Nemčije, Poljske, Anglije in Romunske, ki so se strinjali v tem, da je obnova Evrope in sanacija splošne krize mogoča le s solidarnim sodelovanjem vseh prizadetih držav. Angleški delegat je poudaril važnost Bonnetovega otvoritvenega govora in je v zvezi s tem naglasil, da je angleška vla-

da uradno objavila ob zaključku ottawске imperialne konference, da bi v primeru njenega neuspeha bilo izgubljeno tudi sleherni upanje na uspeh svetovne gospodarske konference. To, kar je bilo rečeno glede Ottawe, velja v polni meri tudi za Streso, ki je v najtesnejši zvezi z bodočo svetovno gospodarsko konferenco, katere neuspeh je zapečaten že v naprej v primeru, da bi ostali sklepi konference v Stresi sterilni. Konferenca se danes nadaljuje.

Krvavi spopadi v Gradcu

GRADEC, 7. septembra. Sinoči so imeli tu zborovanje narodni socialisti, ki so se ob razhodu spopadli s socialnimi demokrati. Pri spopadih je bil 18-letni dijak Avgust Asmann ubit, dva druga demonstranta sta bila nevarno ranjena, dočim jih je z lažjimi poškodbami zapustilo bojišče veliko več. Policija je spril skupini le s težavo razdvojila. Napadalcí so pobegnili in doslej še niso izsledeni.

Pred diktaturo na Bolgarskem?

SOFIJA, 7. septembra. List »Praznični vestí« prinaša v svoji predvčerajšnji izdaji pod naslovom »Strašilo diktature« uvodnik, ki se pričinja z naslednjimi besedami: »V nekíh naših političnih krogih se smatra kot edini pravi izhod iz sedanjega težkega gospodarskega in političnega položaja v državi — diktatura.« V nadaljevanju članka je na nekem drugem mestu zapisano: »Z eno besedo: Agitacija za popularizacijo diktatorske miselnosti se pri nas pospešuje in izvaja kar najenergičnejše in s tem geslom nastajajo organizacije druga za drugo.«

Nova indijska konferenca

LONDON, 7. septembra. Angleška vlada se je končno vendarle odločila sklicati novo konferenco pri okrogli mizi, ki naj v močno spremenjeni obliki izpopolni in dovrši indijsko ustavo. To napoved je izrazil indijski podkralj lord Willington na neki seji zakonodajne skupščine v Simli. Konferenca bo sklicana v novembru v Londonu in se je bo udeležilo omejeno število udeležencev prve indijske konference, izvemši kongresno

stranko. Posvetovanja bodo tajna in bo javnost izključena. Raztegnila se bodo na vsa ona vprašanja, ki jih angleška vlada pri zaslišanju ureditvi ustavnega vprašanja v Indiji ni uvaževala.

NAPREDOVANJE BRAZILSKIH VSTAŠEV.

NEW YORK, 7. septembra. Po vesteh iz Sao Paola so bile vladne čete popolnoma poražene od vstašev države Minas Geraes. Vstaši korakajo proti glavnemu mestu Rio de Janeiro. Tudi v državi Rio Grande so se morale vladne čete na vsej fronti umakniti pred zmagovitimi vstaši.

BREZPOSELNOST V ANGLIJI.

LONDON, 7. septembra. Kakor poroča ministrstvo za delo, je bilo v Angliji na dan 28. avgusta t. l. 2.859.828 brezposelnih, to je 48.000 več, kakor 30. junia in 126.000 več, kakor ob istem času lani.

Nemška borba za programe

DRŽAVNI ZBOR BO ODGODEN ZA POL LETA? — KRITIKA PAPENOVEGA PROGRAMA. — MONARHISTI SE DVIGAJO.

BERLIN, 7. septembra. V političnih krogih se splošno računa, da bo državni zbor, ki se bo sestajal k drugi seji 12. t. m., takoj po sprejemu von Papenove vladne deklaracije odgoden za pol leta, da bi se na ta način izognil svojem razpustu. Službena pogajanja med narodnimi socialisti in centrumši se bodo danes nadaljevala. Gospodarski program vlade, ki je bil predvčerajšnjim objavljen, je nalepil v tisku na deljena mnenja. Levičarski listi govore o nevarnih polnomočjih, ker je vladi popolnoma prepuščeno, da dela s temi polnomočji kar hoče. »Vorwärts« je v svoji posebni izdaji poleg vladnega programa objavil tudi socialno-demokratski predlog in pravi, da bo odslej delavstvo plačevalo in reševalo kapitalistični sistem. Poljedelski listi zavračajo gospodarski program vlade z utemeljitvijo, da vlada še vedno neodoljivo uporablja orožje uvoznega kontingentiranja v svojo zaščito nacionalne produkcije. Tudi listi, ki so blizu industriji, ostro nastopajo proti praksi kontingentiranja za razbremenitev nemškega tržišča od čezmerne poljedelskega uvoza.

PARIZ, 7. septembra. Iz Berlina se poroča: Velike manifestacije »Jeklenih če-

lad« so izzvale neposreden odmev na Bavarskem. Z ozirom na dejstvo, da je bil pri omenjenih berlinskih proslavah bivši nemški kronprinc Friderik Viljem v vlogi prvega častnega gosta in državni kancelar v vlogi drugega častnega gosta, je bivši bavarski prestolonaslednik o priliki proslave 750letnice dinastije, katere član je, v slavnostnem govoru izrazil svoje veliko veselje nad tem, da more prisostvovati tej svečanosti in je naglasil svoje globoko prepričanje, da bo na Bavarskem čim prej zopet vzpostavljeno kraljestvo.

Aretacije poljskih komunistov

VARŠAVA, 7. septembra. Neposredno pred sestankom mednarodnega kongresa komunistične omladine, ki bo odprt danes, so izvedle varnostne oblasti v vsej Varšavi v predpretekli noči veliko racijo proti komunistom. Ob tej priliki je policija aretirala 30 oseb, odkrila in zaplenila je neko tajno tiskarno in mnogo propagandnega materiala. Med aretiranci je baje tudi več agentov in odposlancev Kominterne.

**Obiščite
LJUBLJANSKI
VELESEJEM**

- 8. septembra mednarodna razstava psov vseh pasem
- 11. septembra razstava plemenskih konj
- 11. septembra tekmovanje slovenskih harmonikarjev
- Polovična vožnja na železnicah.

Dnevne vesti

Uboj iz lahkomisljenosti

RAZPRAVA PRED VELIKIM KAZENSKIM SENATOM OKROŽNEGA SODIŠČA

Veliki kazenski senat tukajšnjega okrožnega sodišča, kateremu je predsedoval v. s. s. g. Lenart ob navzočnosti okrožnih sodnikov gg. vss. dr. Zemljiča, vss. dr. Tombaka, dr. Čemerja in Koška ter državnega tožilca g. dr. Hohnika, je obravnaval danes dopoldne žalosten primer fantovske lahkomisljenosti in neprevidnosti. Na zatožni klopi je sedel 34letni France Habjanič, čevljar iz Stražgojncev, obtožen, da je v noči na 11. aprila t. l. ustrelil posestniškega sina Konrada Lovrenčiča.

Kakor navaja obtožnica, je kritičnega večera popival obtoženec po raznih krajih in se opil v neki gostilni v Spodnjih Jablanah. Ker ga je zatekla noč in je imel strah pred vaškimi fanti, je prošil svojega znanca Josipa Kajuča, naj ga spremi domov. Njegovi prošnji je Jože ustregel in ko sta prišla v Zgornje Jablane, je obtoženec izvelkel iz žepa samokres in

dvakrat za šalo ustrelil, ker sta slišala vriskanje šolskih fantov, ki so stali pred Ekartovo hišo. Spremljevalec Kajuč je zaostal in se ni upal v šole, dočim je obtoženec mirno nadaljeval svojo pot. Kmalu za tem pa sta počila še dva strela in na dvorišču Koroščeve gostilne se je zgrudil Konrad Lavrenčič in obležal na tleh s prestreljenim srcem. Fantje so zgrabili morilca in šli po orožnike, ki so ga odgnali.

Pri obravnavi se je obtoženi France Habjanič zagovarjal s silobranom in trdil, da ga je Konrad hotel napasti, česar pa zaslizane priče niso mogle točno potrditi. Po kratkem posvetovanju je bila izrečena sodb. Obtoženec je bil obsojen na 6 let težke ječe in trajno izgubo častnih državljskih pravic ter na odškodnino v znesku 1500 Din. Obtoženca je branil g. dr. Rapotec.

Tragičen konec družinskih preprirov

Sodna komisija, ki je včeraj popoldne obducirala truplo posestnika Rannerja, je ugotovila na glavi in na hrbtu težke poškodbe od udarcev s topim koncem sekire. Nadalje sodi, da je 7 cm dolga rana na vratu, ki je bila absolutno smrtna, tudi prizadejana s sekiro. Pa tudi udarci na glavi so natrli lobanjo in so že sami po sebi smrtni. Poškodbe dokazujejo, da je moral biti med žrtvijo in ubijalcem hud boj. Komisija meni, da se je Ranner onesvestil radi udarca po glavi in je morilec svoji žrtvi prerezal ali presekaval vrat šele tedaj, ko je že ležala na tleh. Nož, katerega so našli poleg trupla, je Ranner mogoče sam imel v roki in se branil. Možno je pa tudi, da ga je morilec položil poleg svoje žrtve, da bi vzbudil sum samomora. Pokojnikova žena Antonija, ki so jo orožniki odgnali v zapore tukajšnjega sodišča, še vedno zatrjuje, da se je mož sam usmrtil. Preiskava se nadaljuje.

ZARADI JUTRIŠNJEGA MARIJINEGA PRAZNIKA

Izide prihodnja številka »Večernika« šele v petek popoldne ob običajni uri.

UREDNIŠTVO »VEČERNIKA«

in mariborsko uredništvo »Jutra« je sedaj v Gosposki ulici 11, prvo nadstropje, telefon št. 2440. Uprava je do preselitve še na Aleksandrovi cesti 13, telefon št. 2455.

Kaj je uredništvo in kaj je uprava lista? Tega še vedno ne vejo mnogi naročniki in čitatelji in se v upravnih zadevah oglašajo v uredništvu, v uredniških pa v upravi. **Uredništvo lista:** sprejema le vesti, notice, članke itd., ki se v listu objavljajo brezplačno. **Uprava lista:** sprejema naročila na list, plačila, oglase, da je pojasnila o oglasih in vseh zadevah, ki se tičejo naročnine in inseratov.

Iz železniške službe. Premeščena sta Srečko Završnik, načelnik postaje v Črnomlju za načelnika postaje Vuhred-Marenberg in Stefan Pogorelec, strojevodja velenjske kurilnice v kurilnico Maribor.

Srebrna poroka zaslužnih zakoncev. V krogu svoje družine bosta praznovala jutri 8. t. m. srebrno poroko naša odlična in zaslužna narodna, prosvetna in gospodarska delavca, obrtno-zadružni nadzornik g. Ignacij Založnik in njegova žena ga. Vera. Delovanje g. Založnika je znano vsej slovenski Štajerski in tudi preko njenih mej. Bil je vedno borec za našo narodno stvar in razvoj narodnega gospodarstva v Slovenski Bistrici, Celju in Mariboru, pa tudi povsod tam, kamor ga je vodila pot neumornega dela. Polnoma pravilno more oceniti njegove zasluge le kdor ga pozna še izpred osvojenja. Nič manj pa tudi ni bila agilna njegova žena ga. Vera. Delovala je pri nešteti narodnih in prosvetnih društvih, zlasti pa kot izvrstna igralka. Veliko je bilo njeno delo v Celju, a poznajo jo tudi obiskovalci našega mariborskega Narodnega gledališča. Zaslužnemu paru želimo zato o priliki srebrne poroke vse najboljše, in še veliko veliko let plodonosnih uspehov!

Smrtna kosa. Zadnje dni so umrli v Mariboru: Anton Berglez, star 14 let; Miha Žabota, 64 let; France Stropnik, 77 let; Cecilija Romikova, 72 let; Anton Klanfer, 3 leta; Milena Antoličičeva, 3 leta; Jurij Satler, 56 let; Uroš Volavšek, 2 leti; Agica Škrbinčeva, 8 mesecev in Simon Pleteršek, star 65 let. Naj v miru počivajo!

»Vera bodi vam luč, materni jezik bodi vam ključ!« je bilo načelo velikega slovenskega škofa Antona Martina Slomška, ki je pred 70 leti legel v grob. 70letnica njegove smrti bo svečano proslavljena in je temu posvečena nedelja 25. t. m. Po vseh farah lavantinske škofije bodo v soboto 24. t. m. zvečer zvonili zvonovi, v nedeljo pa bodo povsod slavnostne maše in pridige, posvečene velikemu Slomšku.

Uspehi mariborskega strelca prof. Cestnika. Tekmovanje strelskih družin na vsedržavni strelski tekmi v Ljubljani se nadaljuje. Oficielni rezultati družin in posameznikov bodo razglašeni šele v soboto. Od posameznikov vodi trenutno in ima največ točk prof. Cestnik.

Zadnja pot Sokolice Marije Grgičeve. V soboto so studenški Sokoli spremili k večnemu počitku svojo podnačelnico in vadiateljico dece, dijakinjo Marijo Grgičevo. Rakev so nosili Sokoli in Sokolice vse do studenškega pokopališča. Sokolski pevski zbor ji je zapel: »Vigred se povrne...«, starosta Hren ji je pa spregovoril še v zadnje slovo.

Pogreb Marije Lorbekove. V nedeljo so v Radvanju pokopali 71letno Marijo Lorbekovo, ženo radvanjskega podžupana Simona Lorbeka. Na zadnji poti so jo spremili občinski odborniki, društvi »Lira« in »Frohsinn« ter železničarska godba. Prihodnji mesec bi morala obhajati zlato poroko, smrt pa ji je prej prekinilo niti življenja.

Občni zbor pevskega zbora Glasbene Matice bo drevi ob 20. uri.

Kasaška društvo v Ljutomeru priredi v nedeljo 11. t. m. ob 15. uri konjske dirke na dirkališču na Cvenu pri Ljutomeru. Polovična vožnja po vseh železnicah je dovoljena. Za odvoz gostov na dirkališče bodo pripravljene avtomobili na glavnem kolodvoru v Ljutomeru. Prijatelji in ljubitelji konj, pridite od blizu in daleč na našo domačo dirko!

Radvanjska živina na razstavi v Ljubljani. Radvanjski graščak g. pl. Jurkovič je razstavil na ljubljanskem jesenskem velesejmu živino montafonske pasme.

Promenadni koncert bo jutri na praznik dopoldne v mestnem parku. Igrala bo vojaška godba.

Obligatorno zavarovanje avtobusnih potnikov bo najbrže odloženo, tako zagotovilo je dobila delegacija mestnih avtobusnih podjetij, ki je odpotovala v Ljubljano ter izročila resolucijo in protest proti zavarovanju trgovinskemu ministru. Mariborski mestni avtobusni promet je zastopal mestni župan g. dr. Lipold.

Nabavite si nemudoma nove srečke! Nove srečke za novo kolo državne razredne loterije so že prispele in jih dobite v podružnici »Jutra« in upravi »Večernika« v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 13. Pohitite, da ne boste prepoznali Zrebanje bo že 11. in 12. oktobra.

Velik shod JRKD v Ljubljani. V nedeljo 11. t. m. dopoldne bo v veliki kazinski dvorani v Ljubljani velik shod JRKD, na katerem bo govorilo več ministrov. Podrobnosti so razvidne z lepakov in letakov. Vožnja v Ljubljano in nazaj bo četrtninska. Kdor želi legitimacijo, jo dobi za 2 Din v tajništvu stranke v Cankarjevi ul. 1. Mariborčani, udeležite se v obilnem številu te velike manifestacije državne stranke!

Učiteljski pevski zbor v Ljubljani. Prvi pevski tečaj v letošnji sezoni bo 10. in 11. septembra v Ljubljani. Pričetek v soboto 10. ob 9. uri dopoldne v Glasbeni Matici. Radi oktobrskega koncerta v Mariboru in drugih važnih prireditvah v bližnji bodočnosti, je pevski tečaj velike važnosti. Pevski zbor bo ob tej priliki sprejemal nove pevce in pevke. Pozivamo dobre pevke in pevce, da se prijavijo in udeležijo napovedanega pevskega tečaja. Odbor UPZ.

Pomanjkanje vode je tudi v Ptuj po- stalno pereče vprašanje. Radi velike suše so usahnili studenci in mestni očetje se bavijo z vprašanjem novega vodovoda.

Naročnina za telefone zavarovalnic se uvrsti po ministrski odredbi za centrale v prvi, za njih zastopstva pa v drugi plačilni razred. Nova odredba stopi v veljavo 1. januarja 1933.

Huda nezgoda. Ko se je sinoči peljal na kolesu iz Košakov domov upokojeni nadučitelj Karl Hartinger, je pred Kopicovo trgovino na Aleksandrovi cesti izgubil ravnotežje, padel s kolesa ter dobil pri padcu precej veliko rano na čelu. O nezgodi so bili obveščeni reševalci, ki so ga z avtom prepeljali na rešilno postajo, in mu obvezali rano, nato ga pa spravili na njegov dom na Koroški cesti.

Velika skupščina »Družbe sv. Cirila in Metoda« bo v Slovenski Bistrici v nedeljo 11. septembra. Ob 10. uri bo zaplen shod, na katerega imajo dostop delegati, zaupniki, pokrovitelji in obrambni kamenariji; ob 11. pa bo slavnostno zborovanje, na katerega imajo dostop vsi Cirilmetodariji. Skupščinarjem je dovoljena polovična vožnja od 9. do 13. septembra. Vsak naj si oskrbi celo vozovnico na odhodni postaji, kjer naj zahteva mokri žig. Ta vozovnica velja za povratek, zato naj se v Slovenski Bistrici ne odda. Legitimacije za polovično vožnjo dobi vsak udeleženec na veliki skupščini. Prvovrstno skupno kosilo bo stalo 15 Din, za katerega se pa mora vsakdo prijaviti pri C. M. podružnici v Slovenski Bistrici vsaj nekaj dni prej. Vodstvo vabi vse rodoljube na to veliko skupščino, da se prepričajo o delu in nalogah Družbe sv. Cirila in Metoda.

Avstrijska motorna vozila. Med temi, ko se vozi skoraj po vseh državah v Evropi po cestah desno, se vozi v Avstriji še vedno levo, kar povzroča zlasti na cesti Maribor—Št. Ilj in Maribor—Dravograd—Prevalje stalno nevarnost. Avstrijski vozniki motornih vozil se navadno tudi še tostran meje drže avstrijskega reda in včasih manjka le za as, da ne povzroča nesreče. Več nesreč smo itak že zabeležili, in v nedeljo zvečer bi bil med Cirknico in Pesnico kmalu postal žrtev avstrijskega motornega vozila tudi naš mestni avtobus. Šofer avstrijskega avtobusa, ki je vozil iz Maribora domov one Avstrije, ki so se udeležili proslave »Frohsinn«, je brezobzirno zavozil v naš avtobus in ga deloma poškodoval. Le sreča je bila, da se nista oba prevrnila in da ni bilo ranjenih ali celo mrtvih. Treba bo na vsak način nekaj ukreniti, da se avstrijski vozniki prisilijo spoštovati naše predpise, in sicer že takoj na mej.

Jutri na koncert v Slivnici! Salonski orkester »Guslar« v Slivnici priredi jutri ob 16. uri na verandi ge. Lesjakove svoj prvi koncert. Meščani, posetite to prireditev, da tako pripomorete k čim večjemu razmahu narodne glasbe. Jako ugodne zveze z avtobusi in vlakom!

Na enoletnem trgovskem tečaju Slovenskega trgovskega društva je še prostih nekaj mest. Zanimanci naj se oglašajo za vpis pri ravnateljstvu trgovske akademije.

Restavracija Velike kavarne danes sredi: specialiteta: postrvi in jerebice.

Popadljivca psa imajo Stupanovi v Vrholjah. Ko je skakal včeraj po dvorišču domači sinček Avgust, ga je čuvaj napadel in mu zasadil ostre zobe v glavo ter ga hudo poškodoval. Otroka so prepeljali v tukajšnjo bolnišnico.

Razpis gledališkega abonmana

Uprava Narodnega gledališča v Mariboru razpisuje za sezono 1932-33 abonmana, ki se zaključijo že v začetku maja leta 1933 ter obsega 20 predstav (12 dramskih in 8 glasbenih) in znači velik popust napram večernim cenam. Plačuje se v sedmih zaporednih mesečnih obrokih, vedno v prvih dneh vsakega meseca.

Cene za vsak mesečni obrok (vsak abonma stane 7 takih obrokov) so sledeče: Ložni sedeži Din 58, 38, 31, 24, (za uradnike 49, 32, 27, 20); parterni sedeži 48, 38, 31, (za uradnike 41, 32, 29); balkonski 48, 38, 29, 22, (za uradnike 41, 32, 24, 18); galerijski 24, 19, 13, (za uradnike 19, 14, 9).

Dobe se tudi bloki, ki omogočajo obisk gledališča pri poljubnih 12 dramskih in 8 glasbenih predstav, (izvzete so le one predstave, ki imajo na lepakih označbo »izven«). Cene teh blokov so nekoliko višje kot pri navadnem abonmanu. Pri glase sprejema gledališka blagajna, ki je odprta vsak dan od 9. do pol 13. ter od 15. do 17. ure (ob nedeljah in praznikih samo dopoldne) do sobote, 24. septembra. Za lanske abonente ostanejo dosedajni prostori rezervirani do soboto 17. septembra. Uprava prosi vse, ki se nameravajo abonirati, da to store čimprej! Opozarja se, da je abonma neprenosljiv na drugo osebo in med sezono neodpovedljiv.

REPERTOARNI NAČRT,

iz katerega bo gledališče črpalo dela v novi sezoni, obsega:

A. Drama:

Asch: Bog osvete; Cankar: Za narodov blagor; Čapek: Tolovaj; Dehmel: Človekoljubi; Goethe: Ifigenija; Goltz: Dve nevesti; Goldoni: Radovedne žene; Kreft: Celjski grofje; Krleža: Gospoda Glembajevi; Lengyel: Antonija; Milošević: Jubilej; Molière: Scapinove zvijače; Nestroy: Utopljenca; Ogrizović: Hasanaginica; Ostrovski: Nevhita; Raymond: Planinski kralj in odljudnež; Shakespeare: Ukročena trgovalka; Szaniawski: Mornar; Vojnović: Dama s solčnico.

B. Opera:

Foerster: Gorenjski slavček; Gounod: Faust; Parma: Ksenija, Stara pesem; Offenbach: Hoffmannove pripovedke; Thomas: Mignon.

C. Opereta:

Benatzky: Pri belem konjičku; Lehár: Friderika; J. Strauss: Beneška noč; O. Strauss: Valček čar; Suppé: Boccaccio; Tijardović: Mala Floramye.

Ponovile pa se bodo tudi uspele predstave zadnjih sezon in vprizorile markantne novitete, otroške igre in burke.

Proti zaprtju in hemeroidom, motenju v želodcu in črevih, oteklini jeter in vranice, bolečinam v hrbtu in križu, je krasno sredstvo naravna »Franz-Josef« grenčica, večkrat na dan zavžita. Zdravniške preizkušnje pri obolenjih spodnjih delov telesa so dognale, da učinkuje »Franz-Josef« voda zanesljivo razkrajajoče in vselej milo odvajalno. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Prostovoljno gasilno društvo v Kamnici vabi na svojo dobrodelno tombolo, ki bo 11. septembra ob pol 15. (3.) uri pri kamniški cerkvi. 6 tombol in nad 400 lepih dobikov vas čaka!

Strela je udarila preteklo nedeljo v gospodarsko poslopje posestnika Leskovarja na Videšu pri Slovenski Bistrici in ga zažgala. Zgorelo je vse, le živino so z veliko težavo rešili. Gasilci, ki so prihiteli na pomoč iz Zgornje Bistrice, niso mogli radi pomanjkanja vode dosti opraviti. Škoda, ki jo je povzročila strela, je za posestnika zelo občutna, ker je imel gospodarsko poslopje le nizko zavarovano.

Ukradena listnica in zlafta ura. Nekemu kopalcu, ki se je kopal včeraj popoldne v Kafferjevem kopališču, je nekdo ukradel listnico in zlato uro v skupni vrednosti 5000 Din. Kopalce je o tatvini takoj obvestil policijo, ki se je podala na lov za tatom, a ga doslej še ni izsledila.

Zopet so se stegli fantje preteklo nedeljo v Račah. Najprej so popivali v neki gostilni in ko jim je vino razgrelo glave, so si skočili še na cesti v lase. Nekdo mešar je med pretepom izvelkel nož in ga zasadil 27letnemu posestniškemu sinu Karlu Marčiču v desno pleče ter ga nevarno ranil.

Vprašanje mariborskih srednjih šol

POMANJKANJE UČNIH PROSTOROV. ŠOLNINA NAJ SE PORABI ZA ŠOLE!
POTREBA PO ŽENSKI REALNI GIMNAZIJI.

Pričetek letošnjega šolskega leta naših mariborskih srednjih in meščanskih šolah je pokazal, še bolj kakor vse dosedanje statistike, silno pomanjkanje učnih prostorov in nujno potrebo po ženski realni gimnaziji, o kateri smo v »Večerniku« že ponovno pisali. Vse šolske stavbe so prenapolnjene, ponekod je razredov sploh premalo, tako da bo moral biti pouk zopet, in to še v večji meri kakor lani, deljen na dopoldne in popoldne. Najhuje je na realni gimnaziji, ki je najmočnejši srednješolski zavod v Sloveniji in najbrže tudi v Jugoslaviji. Vse to sili pedagogi in stariše, pa tudi sploh vse, ki se zanimajo za usodo svojega naroda in njegovega duhovnega in fizičnega razvoja, do resnega razmišljanja.

Pouk na zavodih, kjer je v razredu do 60 dijakov, stisnjenih v premajhen prostor, kjer so razni učni kabineti tako tesni, da bi zadostovali komaj za polovico učencev, kjer je ves pouk iztirjen in je naposled še premalo učnih moči, je muka tako za dijake kakor za profesorje. Mladina se ne more ne duševno in telesno normalno razvijati, profesorji ne zmorejo dela in ne morejo nuditi učeči se mladini tistega, kar bi ji morali. Posledice utegnejo biti zato katastrofalne v učnem in v zdravstvenem oziru. Na ta način si lahko pokvarimo celo generacijo inteligentnega naraščaja, kar se bo usodno maščevalo na vsem narodu in tudi na državi sami.

Na vsak način smo dospeli v Mariboru do viška krize, in reševanje vprašanja naših srednjih šol in njihovih lokalov se ne dá prav nič več odlašati. In če računamo, da je na mariborskih srednjih, strokovnih in meščanskih šolah dosti preko 3000 dijakov in dijakinj, je s starši in profesorji na tem vprašanju zainteresiranih neposredno najmanj 10.000 ljudi! Šele ta številka nam v vsem silnem obsegu razodene važnost in pomembnost te zadeve.

Doslej je bila skrb za šolske zgradbe prepuščena mestom, kar je bilo tudi razumljivo, ker je bil srednješolski in meščanskošolski studij brezplačen in je morala država itak skrbeti za učno osebje in nekatere druge zadeve. Po uvedbi šolnine se pa položaj bistveno spremeni! Država je samo sedaj in samo v Mariboru kasirala na šolninah, vpisninah, prošnjah za potrdila itd. najmanj 500.000 Din. Ta za naslede sedanje razmere ogromna vsota je dočela nov dohodek, ki bi se za to moral porabiti tudi za šole. To se pra-

vi, s tem denarjem bi se moral poleg pouka izboljšati tudi prostor, v katerem se pouk vrši. Pametno in umešno bi torej bilo, da bi država porabila šolnino, vpisnino itd. za gradnjo novih srednješolskih in meščanskošolskih stavb. Če bi n. pr. za novo srednješolsko stavbo v Mariboru na jelo posojilo 5 milijonov dinarjev, bi to posojilo lahko samo s temi dohodki amortizirala v 10 letih. In za 5 milijonov dinarjev bi naše mesto lahko dobilo krasno in zares moderno srednješolsko poslopje! Če pa to že v celoti ni mogoče, naj bi pa prevzela od občine vse sedanje izdatke za srednje in meščanske šole, in bi potem novo stavbo gradila mestna občina na račun zmanjšanih proračunskih izdatkov.

Najbolj nujna je pri tem na vsak način rešitev vprašanja ženske realne gimnazije, ki bi razbremenila sedanjo edino skupno realno gimnazijo, na kateri je dijakinj za velik in močan samostojen zavod. Dosedanja praksa je namreč pokazala, da se redukcija srednjih šol brez zlih posledic ne dá izvesti in da je še manj izvedljivo maksimiranje pri sprejemu. Sicer pa v Mariboru ne bi niti šlo za nov zavod, temveč samo za ženski oddelek že obstoječe realne gimnazije, kajti dijakinje so itak že tu in tu je tudi učno osebje. Mimo tega je ob tej priliki potrebno, da si ogledamo razmerje srednjih šol v mariborskem šolskem okrožju z onim v ljubljanskem.

Ljubljansko okrožje ima pri 500.000 prebivalcih 6 državnih realnih gimnazij in gimnazij ter 2 zasebni, mariborsko pri preko 600.000 prebivalcih ima pa samo 4 popolne in eno nižjo državno srednjo šolo: 2 v Mariboru, 1 v Celju, 1 v Ptuj in 1 v Murski Soboti! Prav tako je razmerje med mestoma Ljubljano in Mariborom. Ljubljana ima pri 60.000 prebivalcih 3 državne in 1 poldržavno srednjo šolo, Maribor pa ima pri 35.000 le 2! To razmerje je vsekakor nevzdržno in krivično. Zato imamo v Mariboru popolno pravico zahtevati še žensko realno gimnazijo, in to s podporo države! Merodajni faktorji so sedaj poklicani, da se te akcije lotijo nujno in s tisto energijo, ki je pri nas potrebna. Obenem je pa tudi dolžnost staršev naše srednješolske mladine, da se strnejo v krepko organizacijo in prično borbo, če treba tudi na svojo roko. Tu gre za otroke, za naše najdražje, za našo bodočnost in bodočnost vsega naroda!

Pa se vendarle vprašajmo, kakšna nevarnost pa bi mogla nastati za nadaljni kmetijski kredit po uveljavljenju novega zakona? Res ni izključena možnost, da bi nastal pri nas tak položaj, da si kmet pri denarnih zavodih nikakor ne bi več mogel izposoditi denarja. To pa zanj ne bi bila nobena nesreča, ker bi mu bila s tem odvzeta možnost nadaljnjega pogubnega zadolževanja, ki bi ga moral opustiti, čeprav bi lahko dobil denarno posojilo. Kmetiška gospodarstva se ne smejo prav nič več obremenjevati. Časi, ki bi mogli zopet zaslužiti kmetovo zemljo kapitalu, se ne smejo nikdar več vrniti. Čez mero in vračevalno možnost zadolženi kmet je vsak trenutek v nevarnosti, da ga upnik požene z njegove domačije in s tem uniči. V takem položaju kmet ne more vršiti težkega, neodločljivega in odgovornega dela, ki ga od njega zahtevata dom in rodna gruda. Dolg, ki goni kmeta kakor grozeči božji prst z drage, plodne domače zemlje, jemlje našemu oratarju vse fizične in duševne moči ter možnost človeka vrednega življenja.

To je končno morala uvideti tudi država, ki je poiskala izredni način reševanja tega najvažnejšega vprašanja. S prodajo kmetij in izgonom kmetov z njihovih domačij bi se le postotile že itak goste vrste brezposelnega proletariata, ki že zdaj težko obremenjuje državo in njen vsakoletni proračun. Svet pa je tudi za državo naravni zakon, da zemlja mora biti obdelana. Vsi drugi poklici v državi lahko prenehajo s svojim delom, pa bo človek vendarle še živel; če pa vtakne kmet svoje delavne roke v žep in prepusti zemljo samo sebi, pogine od gladi vse človeštvo in vsa živina. Zatorej kmetu v obstoječih razmerah ni bilo mogoče pomagati drugače, kakor z izrednim zaščitnim zakonom, ki mu pač nihče ne more očitati socialne krivičnosti.

Ugovori, dvomi in ugiibanja, ki so bili izraženi tudi na zadnji ljubljanski anketi, so ostali prazni in jalovi, ker niso imeli nobene podlage in logike. Bili so pač idealni računi na dobro konjunkturo v pogledu prodaje kmetijskih pridelkov, gozdovi pa so bili omenjeni le kot rezerva za kmetovo pomoč v najhujši sili. S tem pa v kmetovo korist ni bilo nič rečenega in nič pomaganega. V normalnih letinah in normalnem razvoju, v katerega smo se že prerinili, ne bomo več dočakali pomembnih visokih cen kmetijskih pridelkov, kakršne smo poznali še pred 10 in več leti. Ista mizerija je s prodajo lesa, pri katerem mora človek imeti res srečo, če se mu posreči prodati za bagatelno ceno manjšo količino.

Dalje so prizadeti agenti strašili in svarili pred vsako skrajnostjo, ki bi količkaj dišala po »strašilu«: inflaciji. Po njihovem razlaganju bi že tudi sami državni boni za prevzem kmetijskih dolgov pomenili pogubno inflacijo. Ti ugovori in njihova razlaga v delu našega časopisa so bili le streljanje v prazno s »skromno« željo, naj bi bil volk sit in ostala ovca cela. Kako naj bi se pa rešil položaj, ni bilo povedanega ničesar konkretnega in izvedljivega.

»Kakšen položaj pa bo pravzaprav nastal po sanaciji kmetijskih dolgov?!« se marsikdo vprašuje na tihem. Kakor že rečeno, bi se kmet nikakor ne smel več zapopavati v nadaljne dolgove, za katere nima predvidenega stvarnega kritja. Kmetiško gospodarstvo se bo moralo urediti tako, da bodo dejanski dohodki gotovo krili potrebe. Potrebščine, ki jih kmet nujno potrebuje v času, ko nima česa prodati, bo nedvomno dobil na upanje pri domačem trgovcu in obrtniku do tlej, da bo spravil pridelke s polja, iz vinograde, z vrta ali iz gozda in jih vnovčil. Kmetu se ni treba bati, da bi mu ne zaupali kovač, kolar, čevljar in domači trgovec, ki ga poznajo kot poštenjaka in imajo točen vpogled v njegovo gospodarstvo in obveznosti. Seveda se bo kmet moral v nabavljanju potrebščin omejevati na najnujnejše in bo smel jemati na upanje le toliko, kolikor bo mogel plačati. Če cene tovarniških izdelkov ne bodo padle sorazmerno s cenami kmetijskih pridelkov, bo kmet moral temeljito reorganizirati svoje gospodarstvo.

Niso še pozabljeni časi, ko je kmet sam spredel in stkal vso obleko in perilo za svojo družino doma. (V mnogih kraljih naše države se to dogaja še dandanes.) Nihče ne bo trdil, da naša zemlja več ne more roditi lanu in prerediti ovc za predivo in volno v množini, ki jo potrebuje kmet za domačo uporabo. Pre-

ostalo torej ne bo drugo, kakor: padec cen tovarniških izdelkov ali pa kmetiška samopomoč! Obleka, odeja in perilo so bili in so še vedno za kmeta najtežje breme.

V ostalem pa bo kmet dolžan državi, za katero bo moral skrbeti s tem, da ji bo plačeval redno amortizacijske obroke, obresti in davek. Drugih obveznosti si nikakor ne bo smel nalagati, na pr. v obliki deležev, dot. i. t. d. Dote in deležev kmet ne bo smel več voliti na negotove dohodke poznejših let. Dote naj se določi samo v zemljišču, ki ga je nad potrebo in odveč, dalje v gotovini ali pa v blagu. To se pravi z drugimi besedami: Kmet sme dati svojim potomcem samo to, kar ima v rokah.

Da državna uprava po ureditvi kmetijskih dolgov ne bo zašla v nove nepravilike in težave, bo morala poskrbeti še za nove zaščitne zakone, v glavnem za zavarovanje proti toči in drugim elementarnim nevarnostim. Kmetu, ki mu toča uniči ves njegov pridelek, ni pomagano z nekaj dinarji, vrečo žita ali morebitnim odpisom davka. Ta način pomoči se dá označiti najbolje z norčevanjem s ponesrečencem. Po nesreči prizadetemu je treba kriti vso škodo z zakonitim državnim zavarovanjem. Če prizadene toča vsakega desetega kmeta, devetini pa pušči ves pridelek in dohodek, naj prevzame posledice katastrofe vseh deset kmetov in ne samo prizadeti.

Onim, ki prihajajo v današnjih težkih časih z raznimi svarili in nasveti, pa imajo vso pomoč le na jeziku, očitno usoda kmeta ni pri srcu, temveč jim to skrb narekujejo povsem drugi interesi. Kmet take »skrbeče« gospode ne potrebuje. Če ga že mora reševati državna uprava direktno, naj bo podrejen in odvisen samo od nje, ki ga pa mora obenem tudi trajno zavarovati pred to »skrbečo« gospodo!

Kraljica Pomare IV.

Je bila predzadnja, ali prav za prav zadnja vladarica kraljestva tahitskega na otoku sredi Tihega oceana. In za njenega vladanja in v bližini njenega dvora se razpleta roman Pierre Loti: »Lotijeva ženitev«, ki bo prišel v kratkem izhajati v »Večerniku«.

V njem boste spoznali neznani daljni svet, maorski narod in celo drobce njegovega zanimivega jezika. Spoznali pa boste tudi romantično zgodbo rjavopolte Rarahu in mladega pomorskega častnika Harryja Granta, ki so ga Tahičanke prekrstile v Lotija.

Naročite si še pravočasno »Večernik«, saj stane samo borih 10 Din na mesec. Edino dnevno glasilo slovenskega Maribora in mariborskega okrožja mora v vsako slovensko družino, v vsako kavarno, restavracijo, gostilno, brivnico itd. Zahtevajte ga povsod!

Ne zabavljajte samo čez Ljubljano, ampak poskrbite rajši zato, da se bo naš edini dnevnik »Večernik« razširil in dvignil, da bo lahko v polni meri zastopal naše interese! Zabavljanje je jalovo, le delo je plodonosno!

Ivan Mermolja:

Zaščita in samozaščita našega kmeta

ZAKON O ZAŠČITI KMETOV IN NJEGOVE POSLEDICE. SMERNICE KMETŠKEGA GOSPODARSTVA SEDAJ IN V BODOČE.

O novem predlogu zakona o zaščiti kmetov so se v nekmetijskih slojih naroda pojavili najraznovrstnejši ugovori, ki prikazujejo zakonski načrt kot vsestransko zagrešen. Temu pa ni tako! Poglejmo le nekoliko nazaj in bomo takoj razumeli, zakaj je treba zaščititi poljedelca, ki je producent vseh glavnih živil, potrebnih za eksistenco ljudi in živine.

Neprimerna razlika v cenah kmetijskih pridelkov in nabavno ceno tovarniških izdelkov, ki jih rabi kmet za svoje življenje, je celo desetletje ustvarjala neprestano naraščajočo pasivnost našega kmeta. V poprevratni dobi so bili na deželi redki oni posestniki, ki so ostali aktivni. Svoje blagostanje in neomajen položaj so si ustvarili s tem, da so k svojim proizvodom dokupovali pridelke svojih slabše stoječih sosedov in jih, čeprav z malenkostnim dobičkom, preprodajali dalje. Tako so zbrali celo prav čedne prihranke.

V l. 1931. pa je nastal v kmetškem gospodarstvu popoln prevrat. Dotlej je kmet še vedno upal in računal, da bo pri obstoječih cenah kmetijskih pridelkov mogel počasi odplačevati dolgove in se tako osamosvojiti. Namesto tega pa je v prodaji nastal popoln zastoj. Cene živine, vina, sadja in lesa so padle za 100 do 200%.

Prišlo je seveda do neizogibne katastrofe, iz katere je bilo treba iskati izhoda. Državna uprava niti ni mogla zaradi

desetletne brezplodne parlamentarne politike obračati potrebne pozornosti pretečemu kmetškemu polomu. To pomanjkanje tesnih vezi med narodom in osrednjo, odgovorno državno upravo, je rodilo v narodu samem močno gibanje, ki je dovedlo kmalu do izrednega, času primerne predloga zakona o zaščiti kmeta.

Na kmetijskih dolgovih pa so interesirani tudi drugi sloji našega naroda. V prvi vrsti prihajajo v poštev vlagatelji denarnih zavodov, katerih vloge so postale zaradi obubožanja kmetškega stanu večinoma neizplačljive, čeprav še vedno popolnoma varne. Razne zadevne ankete še niso rodile zaželenega uspeha. Enako, če ne še težje pa so prizadeti z novim zakonom oni sloji, ki so imeli s pravdami in sodišči odprto polje za izkoriščanje in uničevanje kmetij. Že sama kriza našega kmetškega gospodarstva je navedene interese težko prizadela. Zdj pa se je tem težavam pridružil še zakon o zaščiti kmeta, ki ne dovoljuje, da bi kmetu kdor koli jemal zemljo, ki ga redi in živi. Zaradi tega so se na deželi pojavili razni tajni agenti, ki so med zbeganim ljudstvom inscenirali nerazpoloženje proti novemu zakonu, češ, da bo kmetu samo škodoval, ker da bo kmet z njim izgubil prav ves kredit. Toda plitve in neresne trditve teh zapeljivcev niso rodile zaželenega sadu, ker jih je trezni naš kmet kmalu pregledal in otipal debelo laž.

Občni zbor podružnice SPD Poljčane

Pod predsedstvom dr. Hronovskega je bil v soboto v hotelu Mahorič ne predobro obiskani občni zbor in bi agila podružnica vsekakor zaslužila večjo pozornost. — Po pozdravnem nagovoru je tajnik Ritonja v obširnem poročilu nanašal delo in uspehe triletnega podružničnega delovanja. Ustanovljena 1. 1929. je štela 140 članov, se danes ponaša z znamenitim stolpom, ima svojo restavracijo pri Miklavžu ter lično kočico v sedlu Boča pod vrhom. Ustanovila je tudi svoj strelski krožek. Odborovih sej je bilo tekem 3 let 39. Lansko leto je stopila v stik z rogaško podružnico. Iz obeh je bil izvoljen upravni odbor, ki zdaj skupno upravlja vse boške postojanke.

O delu upravnega odbora je poslal na občni zbor obširno in izčrpno poročilo šolski upravitelj Oton Kovačič iz Kostelne. Blagajniško poročilo (blagajnik O. Zellhofer) izkazuje v celoti 121.000 Din denarnega prometa. Na postojankah

je še dolga 27.000, od česar odpade na našo podružnico 13.000 Din. Za poročilo predsednika gradbenega odseka (Šerbec) in gospodarja (Fišinger) so bile volitve. Izvoljeni so bili soglasno: predsednik dr. Hronovsky, podpredsednik boški župnik Cilenšek, tajnik Žen, blagajnik Zellhofer, v ostali odbor pa Detiček, Fišinger, Schwelz, Mallitsch, Sieber, Hauptman in v gradbeni odbor Šerbec in Ritonja.

Pri slučajnostih so se razmotrivala nova pravila osrednjega odbora, znižala se je članarina na 15 Din in govorilo se je še o potrebi nekaterih markacij. Izvoljeni so bili delegati za skupščino (Cilenšek, Zellhofer, Žen, Ritonja). Nato pa je predsednik po 2 urnem zborovanju zbor zaključil z željo, da zraste čim prej na idilični planjavi pri Miklavžu v večjem obsegu zamišljen planinski dom. To pa bo seveda mogoče le tedaj, ko krize več ne bo...!

Sport

Medklubski odbor LNP, službeno. Jutri, v četrtek 8. t. m., bodo na igrišču ISSK Maribora te-le tekme: Ob 15. prijateljska tekma SK Svoboda II. mladina: SK Železničar II. mladina; ob 16.30 prijateljska tekma SK Svoboda:ISSK Maribor komb. Službujoči odbornik g. Knez. V nedeljo 11. t. m. pa bodo sledeče tekme: Na igrišču SK Rapida: ob 9. prvenstvena tekma mladlin SK Svoboda:SK Rapid; ob 10.30 prvenstvena tekma mladlin ISSK Maribor:SK Železničar. Službujoči odbornik g. Amon. Na igrišču ISSK Maribora: ob 14.30 prijateljska tekma SK Železničar rezerva:SK Svoboda rezerva; ob 16.30 prijateljska tekma SK Železničar I:Čakovečki SK. Službujoči odbornik g. Marušig.

Odbor za delegiranje sodnikov pri MOLNP, službeno. Delegirajo se k tekam v četrtek in v nedeljo ti-le sodniki: Svoboda II. mlad.:Železničar II. mlad. g. K o p i č; Svoboda I:ISSK Maribor g. N e m e c; ISSK Maribor I. mlad.:SK Železničar I. mlad. g. S k a l a r; SK Rapid mlad.:SK Svoboda mlad. g. N e m e c; ISSK Maribor mlad.:SK Železničar mlad. (v nedeljo) g. Bizjak; SK Železničar rez.:SK Svoboda rez. g. Vidovič; SK Železničar I:Čakovečki SK g. Bergant.

Tekmovanje za mladinski pokal SK Ilirije. Jutri, v četrtek ob 10. dopoldne, bo na igrišču ISSK Maribora pokalna tekma za mladinski pokal SK Ilirije, in sicer se srečata ISSK Maribor in SK Železničar. Zmagovalec jutrišnje tekme bo v nedeljo nastopil proti zmagovalcu ljubljanske skupine.

Dirka kolesarskega društva »Poštela«. Kolesarsko društvo »Poštela« v Radvanju je imelo preteklo nedeljo dirko za klubovo prvenstvo. Kljub slabemu vremenu so bili doseženi rezultati zelo povoljni. Na progi Radvanje-Vrhovlje je zmagal v seniorski skupini (53 km) Bruno Faninger v času 1.49.33; drugi je bil Maks Ramftl v času 1.49.45, tretji pa Franc Ramftl v času 1.49.40. V juniorski skupini je prišel prvi na cilj iz Radvanja v Slovensko Bistrico (48 km) Oskar Lah v času 1.47.05, drugi je bil Mirko Lobnik v času 1.47.06, tretji pa Ivan Mandl v času 1.47.07. Faninger in Lah sta postala letošnja prvaka društva. Dirke je vodil dirkalni mojster Pelicon.

Skavtizem

Koncem poletja. Poslednjič je zaplapolal taborni ogenj. Vodja je govoril: »Nismo verjeli, da bo prišel dan, ko si na tem taboru zadnjič prižigamo ogenj. Živeli smo kakor otroci tjavendan. Dokler ni — pred kratkim — temu ali onemu šinila v glavo misel: konec! Danes žari naš ogenj zadnjič, jutri ga ne bo več... Kako lepo je bilo jutro v našem gozdu, ko so solnčni žarki pregnali roso z vej! Kako prijeten je bil počitek v gozdu, v reki, ob izviru, ko je vroč poletni dan žgal polja in travnike! In na večer, ko se je tema prikradla med drevesa in šotore! Takrat so pričale naše pesmi, kaj smo čutili v tej uri. Lepo je bilo — bili smo svobodni pod svobodnim solncem. Sedaj pa je pred nami poslovno leto z vsemi dolžnostmi. Dokažimo s svojim delom, da smo skavti, zvesti svoji dolžnosti! Čakajo nas skrbi in razočaranja. Toda mi se jih ne bojimo. Mnogo dni in tednov smo imeli nad seboj sinje nebo; vem, da smo z nebom vzeli v svoja srca tudi solnce! Pred nami leži dolga doba, temna, negotova. Toda tudi upanje je pred nami! Kakor

postajajo sedaj dnevi krajši, tako se bodo zopet podaljšali. Za zimo pride pomlad, naša pomlad in za njo naše poletje! Takrat poidemo zopet na izlete, takrat bomo zopet taborili, takrat bomo zopet prižigali sveti taborni ogenj! Starejši bomo takrat, za leto dni starejši, za leto dni bolj zreli, in — boljši skavti bomo!«

U. W.
Slovenski »Skavt« prevod svetovnoznane Baden-Powellove knjige »Scouting for Boys«, je izšel pred mesecem dni v založbi »Umetniške propagande«. Prevod je oskrbel g. prof. dr. Orožen. Knjiga je zelo lepo vezana v zeleno platno z zlatimi črkami in zlato obrezo. Dobi se v vsaki večji knjigarni za 60 Din. Skavti planinke! Kupujte naš skavtski katekizem, izposojajte si ga, in tudi svojim prijateljem in znancem ga priporočajte. S skavtsko idejo naj se seznani čim več ljudi, da bo naš pokret silnejši, da bo naša moč večja!

Udeležencem zveznega tabora v Zagrebu 1932! V Grajskem kinu se predvaja te dni kot predigra k »Lažnemu feldmaršalu« tudi del filma z II. zveznega tabora skavtov kraljevine Jugoslavije v Zagrebu od 1. do 6. julija 1932. Na platnu se prav dobro vidijo tudi Mariborčani.

Sokolstvo

Sokolsko društvo Tezno priredi jutri v četrtek na lastnem letnem telovadišču nastop s sledečim sporedom: Ob 15. uri mladinske telovadne igre, mladinska igra »Čarovnik Čiričari« in »Županova Mica« na prostem. Vse igre bodo po pripravi sodeč nudile občinstvu obilo razvedrila. Po končanem sporedu bo prosta zabava. Sodeluje lastna sokolska godba in pevsko društvo »Drava« pod vodstvom pevovodje br. Horvata. Vabljeni je vse narodno občinstvo in vsa bratska društva. Na svidenje!

Učiteljica večša glasovirja, bivša konservatoristka, višjega odseka daje pouk v glasovirju po hišah. Začetnikom odlično temelji. Cena zmerna. Naslov v upravi »Večernika«. 2939

Kratek glasovir na prodaj. Naslov v upravi »Večernika«. 2905

Stranka treh oseb išče s 1. januarjem 1933 enosobno čisto stanovanje, plača polletno naprej, najraje v Krčevini. Cenj. ponudbe na upravo »Večernika« pod »Mirna stran-ka«. 2947

»Tempo« čevlji na obroke. Slovenska 18. 2500

Izposojamo gramofone in plošče po Din 1.—. »Slagere«, Slovenska 18. 2501

Denarnice za kovani denar v veliki izbiri pri Ivanu Kravosu, Maribor, Aleksandrova c. 13. 2735

Časopisi, revije, inserati, papir, tiskovine, trgovske knjige, Hinko Sax, Maribor, Grajski trg. Posebnost: Edina izdelovalnica Jugoslavije brošvetnih razglednic, popolnoma slične fotografijam. 2595

Sobo in črkoslikanje, vedno najnovejši vzorci na razpolago, izvršuje poceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ulica 3, za kavarno »Astoria«. 3

Kolesarji! Važno pred tatovi koles! Vaše opravke lahko opravljate brez vseh skrbi, če shranite vaša kolesa v novo urejeno shrambo proti odškodnini Din 1 v mehanični delavnici Justina Gustinčič, Maribor, Tattenbachova ul. št. 14. 2768

Grem prát na dom. Strossmajerjeva ulica 3. 2946

Stavbne parcele v Studencih so na prodaj po 600 m² za ceno po Din 25 za m² proti gotovini. Cestno zemljišče odstopljeno. — Skladišče Berndorf, Maribor, Aškerčeva ulica 22. 2869

Iščem dijakinjo sestanovalko k dijakinji I. letnika trgovske akademije. Soba lepa, hrana izborna. 2952

Opremljeno sobo takoj oddam. Gostilna Lovski dom, nad Tremi ribniki. 2931

Oddam s 1. oktobrom 3sobno stanovanje v vili s pritliklinami, vrtom, v bližini parka. Cena zmerna. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Primerno«. 2941

Izkušen ključavničar, zmožen kavicje, išče službo šoferja. Naslov v upravi »Večernika«. 2937

Sobo s štedilnikom iščeta dve poštini, priprosti gospodini. Naslov v upravi »Večernika«. 2936

Gostilna Selfried, Aleksandrova cesta 79, v soboto 10. septembra koncert. 2935

10 potnikov za obisk obrtnikov sprejemem takoj. Javiti se: Marijina ulica 10/1 od 2. do 4. ure popoldne. 2918

Celo jezikovno nenadarjene osebe naučim v kratkem času nemščine, francoščine, italijanščine. Individualna metoda. Uspeh siguran. Naslov v upravi. 2932

Iščem perico, snažno in zanesljivo, na dom. Naslov v upravi »Večernika«. 2950

Sprejem eno ali dve gospodični v lepo zračno, solnčno sobo. Na razpolago kuhinja in pralnica. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Drugi dom«. 2940

Kabinet, skromen, z vso oskrbo oddam. Istotam sprejem sestanovalko. Naslov v upr. »Večernika«. 2904

Sostanovalka sprejemem v celo oskrbo. Židovska ulica 14, vrata 9. 2945

Kislo zelle, znano najboljšo kakovosti, priporočam. M. Berdajs, Maribor, Trg svobode. 2944

Sprejem dva dijaka ali dijakinji na stanovanje in dobro hrano. Naslov v upravi »Večernika«. 2933

Opremljeno sobo v novi vili z balkonom in posebnim vvhodom oddam s postrežbo, električno razsvetljavo in centralno kurjavo za Din 350. Betnavska cesta 67. 2930

Boljšo gospodično sprejemem na stanovanje. Vprašati dopoldne. Taborska ulica 2, Nemec. 2926

Stanovanje, trgovski lokal in prostore za skladišče oddam. Naslov v upravi »Večernika«. 2928

Dijaka nižješolca sprejemem na stanovanje. Grajska ulica 2, rodbina Arzenšek. 2925

Poceni prodam knjige za II. razred realne gimnazije. Meljska cesta 43, pritličje levo, vrata 1. 2951

Stanovanje, sobo in kuhinjo, oddam s 1. oktobrom. Vprašati Meljski hrib 6, gostilna Kek. 2913

Dijakinjo sprejemem v popolno oskrbo s souporabo klavirja, v centru mesta. Naslov v upravi »Večernika«. 2902

Lastniki vložnih knjižic zamorejo prenesti Din 100.000 na prvo mesto pri lepem posestvu štirikratne vrednosti. Ponudbe pod »Prenos« na upravo lista. 2942

Oglašujte!

Vse šolske knjige in potrebščine

se dobijo po najugodnejših cenah v knjigarni

Učiteljske tiskarne Maribor, Gosposka ul. 44 (Gornja Gosposka)

Vse šolske knjige za vse šole in vse šolske potrebščine

kupiš najbolje in najceneje v knjigarni

Tiskovne zadruge, Maribor, Aleksandrova cesta 13

Državni uslužbenci dobijo popust! Dajemo tudi na odplačila!

Izdaja konzorcij »Jutra« v Ljubljani; predstavnik izdajatelja in urednik: RADIVOJ REHAR v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik STANKO DETELA v Mariboru